ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 915
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: *Υπουργό Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών*
Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Υπουργό Εσωτερικών
Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: **«Ανεπαρκής κλιμάκωση κοινωνικών και οικονομικών διευκολύνσεων για τις υπερπολύτεκνες οικογένειες – Ανάγκη ειδικής μέριμνας για οικογένειες με πέντε και περισσότερα παιδιά»**

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει ένα ιδιαίτερα σοβαρό δημογραφικό πρόβλημα, το οποίο καθιστά αναγκαία την υιοθέτηση μακροχρόνιων και ουσιαστικών πολιτικών στήριξης της οικογένειας.

Το άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος προβλέπει ρητά ότι οι πολύτεκνες οικογένειες έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος.

Ωστόσο, παρά τις υφιστάμενες κοινωνικές παροχές και διευκολύνσεις, ανακύπτουν σοβαρά ερωτήματα σχετικά με το κατά πόσο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες οικογενειών που μεγαλώνουν πέντε, έξι, επτά, οκτώ ή περισσότερα παιδιά.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση μητέρας οκτώ ανήλικων παιδιών, εργαζόμενης στην καθαριότητα Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία με αναλυτική επιστολή της αναδεικνύει τις σημαντικές οικονομικές και διοικητικές επιβαρύνσεις που αντιμετωπίζει η οικογένειά της.

Η ίδια και ο σύζυγός της εργάζονται σε αντίθετες βάρδιες, προκειμένου να εξασφαλίζουν την παρουσία τουλάχιστον ενός γονέα στο σπίτι, ενώ καλούνται να ανταποκριθούν σε αυξημένες δαπάνες διατροφής, ένδυσης, σχολικών ειδών, φροντιστηρίων, ξένων γλωσσών και μετακινήσεων.

Ενδεικτικά, η καταγγέλλουσα αναφέρει δαπάνη περίπου 480 ευρώ αποκλειστικά για σχολικά είδη, χωρίς να περιλαμβάνονται άλλες αναγκαίες εκπαιδευτικές αγορές.

Παράλληλα, επισημαίνει ότι για τις μετακινήσεις της οικογένειάς της είναι αναγκαία η χρήση μεγάλου εννιαθέσιου αυτοκινήτου, ηλικίας περίπου 25 ετών, για το οποίο καταβάλλει ετήσια τέλη κυκλοφορίας περίπου 500 ευρώ.

Παρότι η νομοθεσία προβλέπει υπό προϋποθέσεις απαλλαγές από το τέλος ταξινόμησης για πολύτεκνους, δεν υφίσταται αντίστοιχη γενική απαλλαγή από τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για το αναγκαίο οικογενειακό όχημα.

Ένα ακόμη ζήτημα αφορά την άδεια παρακολούθησης της σχολικής επίδοσης των τέκνων.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο για τους δημοσίους υπαλλήλους, ο γονέας με δύο ή περισσότερα παιδιά που φοιτούν στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση δικαιούται έως πέντε ημέρες ετησίως, με δυνατότητα μίας επιπλέον ημέρας όταν τα παιδιά φοιτούν σε διαφορετικές εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Συνεπώς, ένας γονέας οκτώ παιδιών μπορεί να δικαιούται τον ίδιο αριθμό ημερών άδειας με έναν γονέα δύο παιδιών, παρά τις πολλαπλάσιες ανάγκες επικοινωνίας με τις σχολικές μονάδες.

Αντίστοιχα, στο πεδίο της ανώτατης εκπαίδευσης, παρότι προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις κοινωνικής μοριοδότησης, μετεγγραφών αδελφών φοιτητών και φοιτητικής μέριμνας, τίθεται ζήτημα επάρκειας των διευκολύνσεων για οικογένειες που ενδέχεται να συντηρούν ταυτόχρονα περισσότερα από δύο παιδιά σε διαφορετικές πανεπιστημιακές πόλεις.

Επιπλέον, ως προς το επίδομα παιδιού Α21, παρότι το ποσό κλιμακώνεται με βάση τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, η συνεκτίμηση του πραγματικού και τεκμαρτού οικογενειακού εισοδήματος εγείρει ερωτήματα σχετικά με την αναλογικότητα των κριτηρίων για ιδιαίτερα πολυμελή νοικοκυριά.

Η ύπαρξη μεγάλης κύριας κατοικίας ή πολυθέσιου οικογενειακού αυτοκινήτου δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη υψηλή οικονομική ευχέρεια, όταν πρόκειται για οικογένεια δέκα ή περισσότερων μελών.

Τέλος, το άρθρο 202 παρ. 3 του ν. 3463/2006 παρέχει στα δημοτικά συμβούλια τη δυνατότητα μείωσης ή απαλλαγής από δημοτικούς φόρους και τέλη για πολύτεκνες οικογένειες, χωρίς όμως να καθιερώνει ενιαία υποχρεωτική απαλλαγή σε πανελλαδικό επίπεδο.

Κατά συνέπεια, η έκταση της συγκεκριμένης διευκόλυνσης μπορεί να διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ Δήμων.

Η προστασία της πολύτεκνης οικογένειας αποτελεί συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας και απαιτεί συνεκτική πολιτική, η οποία να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο το εισόδημα αλλά και τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, τις πραγματικές ανάγκες στέγασης, εκπαίδευσης και μετακίνησης, καθώς και τη συνολική οικονομική επιβάρυνση του νοικοκυριού.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να θεσπίσει πλήρη απαλλαγή από τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για ένα οικογενειακό όχημα έως εννέα θέσεων, όταν πρόκειται για οικογένεια με πέντε ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα; Εξετάζεται παράλληλα η αναμόρφωση των τεκμηρίων διαβίωσης για τις μεγάλες οικογενειακές κατοικίες και τα πολυθέσια οχήματα;

2. Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, να αναμορφώσει το καθεστώς άδειας παρακολούθησης σχολικής επίδοσης, θεσπίζοντας κλιμακωτή αύξηση των δικαιούμενων ημερών ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών; Εξετάζεται ειδική πρόβλεψη για εργαζόμενους γονείς με πέντε ή περισσότερα παιδιά, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα;

3. Προτίθεται το Υπουργείο Παιδείας να επανεξετάσει τις ειδικές ρυθμίσεις μετεγγραφών, φοιτητικής στέγασης και οικονομικής ενίσχυσης των παιδιών πολύτεκνων οικογενειών; Πόσες αιτήσεις μετεγγραφής φοιτητών από οικογένειες με πέντε ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα απορρίφθηκαν κατά τα τρία τελευταία ακαδημαϊκά έτη και για ποιους λόγους;

4. Προτίθενται τα συναρμόδια Υπουργεία να αναμορφώσουν τα εισοδηματικά και τεκμαρτά κριτήρια που επηρεάζουν την πρόσβαση των ιδιαίτερα πολυμελών οικογενειών στις κοινωνικές παροχές, συμπεριλαμβανομένου του Α21; Εξετάζεται πρόσθετη κλιμακωτή ενίσχυση από το πέμπτο εξαρτώμενο τέκνο και μετά, με συνεκτίμηση των πραγματικών οικονομικών υποχρεώσεων της οικογένειας;

5. Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών να θεσπίσει ενιαίο πανελλαδικό πλαίσιο υποχρεωτικής απαλλαγής ή ουσιαστικής μείωσης των δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού για την κύρια κατοικία πολύτεκνων οικογενειών, με ειδική μέριμνα για όσες έχουν πέντε ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα; Εξετάζεται παράλληλα μηχανισμός αντιστάθμισης της απώλειας εσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Μανούσος
Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών